

G R

11. sınıflara ait ders plan programlarında Felsefe dersinin okutulmasının amacı öğrencinin hayat için hazırlanması olması yani sınıra kültür alanında ilerlemesi için öğrencilerin çıkar ve potansiyellerinin geliştirilmesi ve geliştirilmesidir. Aynı zamanda genel açıdan bakıldığında toplumsal planda bir gelişmeyi sağlayacak bireysel emellerin yerine getirilmesini mümkün kılacak bilgi ve veri tabanlarının oluşturulması da hedeflenmektedir.

Kendilerine yaşamayı, etkinlik sürmeyi, proje üretmeyi ve bu projeleri hayata geçirmek için gereken yetenekleri geliştirebilecek bir Felsefe'ye gençlerin ihtiyaçları var. Gençlerin hayatı kavramaları ve onun yaşamaları yönünde yardımcı olacak türde bir Felsefe dersinin ta kendisi orta okul öğrencilerine sunulmaktadır. Sosyal bir varlık olan kişilerin davranışlarının şekillenmesine yardımcı eden bu ders, insanın pratik ve teorik etkinlik ve davranışlarının içeriklik kazandırma ve onun toplumsal fikirlerine de yön vermektedir.

Felsefe düşüncesi, felsefe problemleri sayesinde gelişmektedir. Bu olgudan hareket ederek, öğrencilere felsefenin anlatılması ve en doğru yollarından birini felsefi yolun bizzat izlenmesinden ibarettir.

Bu yönden bakıldığında zaman, öğrencilerin doğru felsefi gerçekleri kavramaları ve edinilen deneyimlerden hareket ederek, bu ders programı bir sürü problemleri ve bu düzine fikirleri kapsamaktadır. Ders programının temel hedefi, iki temel unsur arasında edinilen kurulması sayesinde, öğrencinin eleştirel fikir üretebilmesi için yeteneklerinden ibarettir. Bu işin ise Felsefe'nin temel problemleri ve kavramları hakkında bilgilerin temin edilmesi (felsefe eserlerine edinilen başlıca kitap ve metinlerle) ve yanı sıra dayalı aktif bir öğrenme sayesinde gerçekleştirilmektedir ve aynı zamanda bu olguya eğitim sürecinde en ciddi ve zor bir engeli oluşturmaktadır.

Diğer yandan, böyle bir program öğrencilerin dünya ve kendilerine yönelik yapıcı bir yaklaşım uygulamaları na da yol açmaktadır.

UZAK HEDEFLER

Öğrencilerin 11. Sınıflarda geniş bir kapsamda felsefe sorunlarını ele aldıkları ndan hareket ederek Felsefe Dersi program hedefleri şunlardır:

1. Temel felsefe düşüncelerini öğrencinin kavrayıp öğrenmesinden hareket ederek, kendi etrafındaki dünya ve kendisi hakkında eleştirel fikir üretme yetisinin gelişimi.
2. Kendi konusunu sınırsız veya yazısız genel düşünceler yanı sıra felsefi düşünceleri de öğrencinin kullanabilmesi için beceri sahibi olması .
3. Felsefe alanında edindiği bilgilerden yararlanarak öğrencinin topluma ve bizzat kendisine yönelik yaratıcı kimliğinin desteklenmesi.

GENEL HEDEFLER

11. Sı nı fa ait Felsefe Dersi program amaçları ndan hareket ederek, bu dersin hedefleri, ilk sı rada ö rencinin geli me ihtiyaçları gözönünde bulundurularak önemli kazançları n edinilmesine yöneliktir. Bir yıl zarfı nda verilen Felsefe dersi sayesinde ö rencilerin gruplar halinde sı ralanana u hedefleri yerine getirilmesi ö ngörülmektedir:

1. Bilgilerin edinilmesi ve onları n uygulanması hedefinin yerine getirilmesi için ö rencinin unları yerine getirmesi gerekir:

- nsan dü üncesinin geli mesinde Felsefe'nin oynadı ı rolünü anlaması ve felsefenin di er bilimlerle beraber bir bütünü olu turdu una dair fikir sahibi olması
- Felsefi dü ünçenin u radı ı de i iklik ve evrimleri kavraması ve bu arada insan amaçları nı n temel problemleri üzerinde olanlara a ı rlı k vermesi
- Felsefe tarihinin açı klanması ndaki temel metot ve yöntemler arası nda farkları yapabilmeli ve onlar hakkı nda bilgi sahibi olmalı
- nsanı n genelle mi tecrübeleri olarak temel felsefi dü ünçe ve kategorileri ayı rd edebilmeli
- Her zaman birden daha çok görü açısı ve hareket noktaları ndan ba lanarak problemlerin çözümlenmesinde di er yöntemleri de benimseyebilme düzeyine eri meli.

2. Bu beceri ve yeteneklere eri mek için ö renci u vası flara sahip olmalı :

- Felsefi ve pratik konular hakkı nda kendi fikirlerini argümanlara dayatabilmek için fikrini belli bir strüktür esasına dayatmayı becermeli
- Ba ı msız çalı malar gerçekte tirdi i sı rada onları teorik kuramlara (felsefe ile ilgili metinlerden yararlanarak) ve pratiklere dayatmayı bilmeli.

3. Belli konulardaki tutum ve de erlerin geli mesi hedefine ula mak için ö rencinin unları yerine getirmesi gerekir:

- Felsefede geçerli olan genel görü lerden hareket ederek toplumsal süreç ve fenomenlerin analizini yapı p onlar hakkı nda açı klamalar yapma a masına gelmeli
- Kendi içinde olan gerçekleri inceleyip onları ö rendikten sonra, di erleri ile ileti imin kurulması nda bu deneyiminden hareket etmeli
- Bir bütün olarak dünyanı n bir parçası nı olu turan kendi ki ili i hakkı nda açı klama yapabilecek kabiliyete olmalı .

ÖZEL HEDEFLER

Örenci unları yerine getirecek kabiliyette olmalı :

- **Bilgi açısı ndan**
 - insan fikrinin genel anlamda gelişmesinde felsefenin yeri ve rolünü
 - kendi tarihi boyunca felsefenin açılanması nda kullanılan temel yöntemler ve felsefede mevcut olan temel disiplinler arasındaki farkları ayırt edebilmeli
 - insanın dünyası ve onun dünyadaki rolünün incelenmesine açıklayıcı getiren deyim ve özellikle felsefi boyutları
 - felsefede mevcut deyim kuramlardan hareket ederek insanlığı ve onun gelişme süreci hakkında bilgi sahibi olması
 - metafizik kurulumunu ve ona yönelik eleştirilerin esasını
 - ahlakla ilgili felsefi değerlerde görülen problematiki
- **Anlama açısı ndan**
 - estetik teori ve pratiğinde temel deyimcileri
 - toplum, devlet ve iktidar hakkında temel teorileri
- **fade açısı ndan**
 - felsefe dersinde edindiği bilgilerden hareket ederek gerçekler hakkında eleştirel fikirleri sürebilmesi
- **Yazma kabiliyeti açısı ndan**
 - felsefedeki temel metinlere ve birey olarak edindiği deneyimlere dayanarak başarılı yazılıma türünde yazı yazma yetisini kazanmış olmalı

Fen bilimleri lisesi

Program içeriği

Etkinlik	Ders sayısı	%
Konunun sunumu	47	63.5
Seçme ders	6	8.1
Tekrarlama ve değerlendirme	21	28.4
TOPLAM	74	100

Program içeriğinin planlanması

Kategori	Alt kategori	Ders sayısı	%
Felsefe ve onun tarihçesi	insan düşüncesinin gelişmesinde felsefenin yeri ve felsefenin diğer bilimlerle ilişkileri	5	7.4
	Felsefe tarihinin açıklanmasında temel yöntem		
insan ve dünya	insan düşüncesi	16	23.5
	insanın dünyadaki durumu		
	insan, zaman ve uzay		
	insan ve tarih		
Tanım ve gerekçe	Tanım imkanı ve sınırları	11	16.1
	Pragmatizm ve tanım etkinliği		
	Yapı yeteneği		
Felsefe ve metafizik	Metafizik temeli ve eleştirisi	12	17.6
	Metafizik içinde tanrı meselesi		
Törebilim	Ahlak ve serbest irade	9	13.3
	Değerlerin problemi		
Estetik	Estetiğin temel kategorileri	6	8.8
Politika felsefesi	insan ve toplum	9	13.3
	Devlet ve iktidar		

DERS ÇER

Kategori	Alt kategori	Program içeri i	Kazanı mlar	Dersler arası ili ki
I Felsefe ve onun tarihçesi	1. İnsan dü üncesinin gelişmesinde Felsefe'nin yeri ve diğer bilimlerle ilişkileri	Ö rencinin öğ rendikleri: <ul style="list-style-type: none">• Felsefe nedir?• Felsefenin en önemli dalları ve kolları• Felsefenin diğer bilimlerle ilişkileri• Felsefe, mit ve din (3 ders)	Ö renci: <ul style="list-style-type: none">• Felsefe sözcük anlamını ve bağ lamı cı nı anlatabilmeli• Felsefenin temel konusu ve dalları hakkında bilgi sahibi olmalı• Felsefenin gelişmesi ve diğer bilimlerle olan ilişkilerini bilmeli• Felsefe, mit ve din arasında ortak elemanları ve araları ndaki farklar hakkında bilgi sahibi olmalı	Sosyal ve Fen Bilimleri
	2. Felsefe tarihçesinin açıklanmasında temel metodlar	<ul style="list-style-type: none">• Felsefe ve onun tarihçesinin ayrıcalığı• Felsefe tarihinin açıklanmasında tarih yöntemi (kronoloji) ve problemler yöntemi (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Felsefenin onun tarihçesi ile olan ilişkisinin ifade edilmesi• Felsefenin ve onun tarihçesinin açıklanmasında başvurulan iki esas yöntem arasındaki farkları izah edebilmesi	
II İnsan ve dünya	1. İnsan dü üncesi	<ul style="list-style-type: none">• İnsan nedir sorusundaki temel kavramlar• İnsanın bir varlık olarak ifade edilmesi• Bir kültür varlığı olarak insan (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• İnsan çok boyutlu bir varlık olarak ifade edebilmesi (ontolojik, gneseolojik, ahlak, estetik, tarih v.b.)• Şeler antropolojisinde insanı nın nasıl tanımlandığını açıklayabilmeli	Tarih, Linguistik

			<ul style="list-style-type: none"> • Kaiser felsefesinde insanı n dü üncelerini ifade eden unsurlardan dil, mit, din, tarih ve bilimin belirleyici faktör oldukları na dair analiz yapabilme yetene i göstermeli 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Kalı m (varolu) dü üncesi • Öz, dü ünme ve özgü lük ile kar ılı klı ili kilerde varolu (2 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • Varolu ifadesini anlamalı • Varolu ta öz'ün öncelikli bir pozisyona sahip oldu u hakkı nda fikir yürütebilmeli • Kirkegard felsefesinde ba langı ç fikri olan varolu hakkı nda bilgi sahibi olmalı • Egzistansiyalizm felsefesinde varolu - özgürlük ili kilerini ayı rd edebilmeli 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Di eri ve di erine duyulan ihtiyaç (2 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • Di eri ifadesini ve XX. yüzyıl felsefesinde di erine duyulan ihtiyacı aç ı klayabilmeli 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Sorumluluk, tanı ma ve deneyim • Sorumlulu un psikolojik boyutu • Froyd teorisinde sorumsuzlu un ifade edilmesi (2 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sorumluluk, tanı ma ve deneyim arası ndaki ili kiler hakkı nda bilgi sahibi olmalı • Bergson felsefesine göre sorumlulu un ki iye ait bir gerçek oldu unu bilmeli • Soumlulu un psikolojik boyutunu belirlemeli • Felsefe dü üncesinde Froyd teorisinin pozisyonunu saptayabilmeli • Froyd teorisinde sosumsuzlu u analiz ve ifade edebilmeli 	Psikoloji

			<ul style="list-style-type: none">• Sorumsuzluğun ifade ettiği anlamı ve sistemi hakkında bilgi sahibi olmalı	
		<ul style="list-style-type: none">• Ölüm, anlamı ve onun yadigarlanması• İnsanın varoluşundaki durumu: varoluşun sonu ile karşılaşmak (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Ölümü felsefe anlamındaki ifade olarak izah etmesi• Lukrecia felsefesinde ölme inancının analizi• Kişinin ölümünü varoluşun bir sonu olarak algılaması (K.Jaspers)	Biyoloji
İnsan ve dünya	2. İnsanın dünyadaki durumu	<ul style="list-style-type: none">• Yunan felsefesinde uzay (kosmos) fikri• Rönesans ve İtalyanlık (İlluminisme) döneminde mikrokozmos ve makrokozmos (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Tales, Aleksimander ve Empedokle felsefelerinde uzayın (kozmos) anlamını bilmeli• G.Bruno, Didro ve Bufon felsefelerinde mikro ve makro kozmos fikirlerini ifade edebilmeli	Biyoloji, Fizik, Astronomi

II İnsan ve dünya	3. İnsan, zaman ve uzay	<ul style="list-style-type: none">• Ruhsal boyut olarak zaman• Valı ın önsel (apriori) boyutu olarak zaman ve uzay• Zamanın görelilik boyutu• Uzay, boşluk ve tanrı (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Aya Augustin felsefesinde zaman ifadesini anlaması• Kant'ın tanıma teorisinde sübjektif ekoller olarak zaman ve uzayı anlatabilmeli• Ayn tayı'n'a göre zaman'ın ifadesi• Uzay boşluğunun varoluşuna dair karışık fikirleri kavrayıp anlaması (Epikür, C. Bruno ve atomcularının görüşleri)	Fizik
II İnsan ve dünya	4. İnsan ve onun tarihçesi	<ul style="list-style-type: none">• Tarihte kişilerin kendi icadi: Tarihe uygunluk ve tarihi çizgi• Pratik bir varlık olarak insan (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Tarihin ve kendisinin icad edilmesinde kişilerin rolünün açıklanması• Pratik fikir hakkında bilgisi olmalı• Çağdaş felsefede pratik bir varlık olarak kişiyi ifade etmesi	Tarih
III Tanıma ve gerekçe	1. Tanıma ve onun sınırları	<ul style="list-style-type: none">• Tanımanın başlangıç noktası olarak kuşku• Dünya ve kendimizi tanımamız• Gerekçe ve heves (2 ders)	<ul style="list-style-type: none">• Skeptisizm felsefesi ve Dekart rasyonalizm anlayışına karşı kuşku ifade edebilmeli• Bilinç ve özbilinç arasındaki farkları ayırt edebilmeli• Akıl (entelektin) içeriğini sınırlayabilmeli: mazeret ile irade arasındaki farkı bilmeli	

<p>III Tanıma ve gerekçe</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Deneyim ve tanıma sı nı rları • Tanıma deneyimle ba lar, ancak ondan ileri gelmez • Deneyimin teorik yönden tasdı klanması ve hipotezin (varsayı mı n) pratikte tasdik edilmesi <p>(3 ders)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Empirik felsefe hakkı nda bilgi sahibi oldu unu göstermeli • Felsefenin algı lama ve sansasyon açısı ndan hareket ederek deneyim hakkı nda bilgi sahibi olmalı • Kant'ı n tanıma teorisinin önsel (apriori) olarak tanıması • Varsayı mları n (hipotezlerin) pratik tasdı klanması konusunda bilgi sahibi olmalı (örne in Astronomi ve benzerleri) 	
<p>III Tanıma ve gerekçe</p>	<p>2. Pragmatizm ve tanıma etkinli i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Anlama teorisi olarak pragmatik kuram, ve bir metot olarak pragmatizm • Pragmatik felsefede iradenin rolü <p>(2 ders)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ça da felsefede pragmatizme dü en yeri belirlemesi • Ç. Pers'in felsefesinde bir yöntem olarak pragmatizm ve anlamaya yol açan bir teori olarak pragmatizm arasında ili ki kurabilecek kabiliyette olmalı • XH. Uilliams felfesinde iradenin pozisyonunu saptaması 	
<p>III Tanıma ve Gerekçe</p>	<p>3. ifade yetene i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel'in formal mantı ı na göre ifade • Bir ili ki, tercih ve ceza olarak ifade • Dü ünme, ifade belirtmek anlamı na gelir <p>(2 ders)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel'in mantı ı nda ifadeye verilen anlamı bilmesi • Dekart'a göre ifade tanı mı nı yapması • Kant teorisinde ifadeye verilen anlamı bilmesi 	<p>Mantık</p>

III Tanıma ve gerekçe	4. Analitik Felsefe	<ul style="list-style-type: none"> • Analitik Felsefe nedir? • Mantık- matematik gerçekleri (2 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • Analitik Felsefe temel ilkeleri hakkında bilgi sahibi olması • Aksiyomatik ve deduktif metodlarının yaslanması • Vitghenshtayn'ın analitik felsefesinde belirtilen mantık- matematiksel gerçekleri (ifadeleri) anlatabilme kabiliyetinde olması 	Mantık, Matematik
IV Felsefe ve metafizik	1. Metafiziğin esası ve eleştirisi	<ul style="list-style-type: none"> • Metafizik bir bilim midir? (Metafizik düşüncesi, temeli ve onun eleştirisi) • Aristotel'den Haydeger'e kadar varlıkların belirtilmesi (6 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • Metafizik düşüncesini, temelini ve ona yönelik eleştiriler hakkında bilgi sahibi olması • Metafizik meseleler hakkında tartışma yürütürebilmesi • Aristotel felsefesinde "ilk felsefe"yi izah edebilmesi • Aristotel'den Haydere kadar felsefe teorilerinde varlıklar hakkında düşünce sonuçlarını tanıması 	
IV Felsefe ve metafizik	2. Metafizik içinde tanrı meselesi	<ul style="list-style-type: none"> • Deneyim ve mazerete dayanarak tanrının varlığını tasdiklanması • Dinin reddedilmesi • Ortak inanç • Ölümden sonra hayat var mıdır? (6 ders) 	<ul style="list-style-type: none"> • T. Aquin felsefesindeki deneyimlerden hareket ederek tanrının varlığını nasıl ispat edildiğini bilmeli • Dekart'a göre tanrının varlığını tasdiklanması na değin ontolojik argümanlarının tutarlı tarafları hakkında görüş bildirmesi • Niçe'nin teorisine göre, dini kentle menin bir hastalığı olarak açıklaması 	Sosyoloji, Tarih

			<ul style="list-style-type: none"> • Xh. Djuit'in ortak bir inanç deneyini anlaması • Platon, Hjum ve Kirkegard'a ait metinlerdeki bölümlere göre ölümden sonra hayat hakkı nda tartı abilmesi 	
V Törebilim	1. Ahlak ve serbest irade	<ul style="list-style-type: none"> • nsanı n tabiatı nda törebilimin desteklenmesi • Törebilim yasası : hipotetik ve kararlı bir zorunluluk • rade serbest midir? (determinist ve indeterminist teoriler) • Ahlak felsefesinde utilitarizm (faydacı lı k) (5 ders)	<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel törebiliminde ahlak de erlerini tanı mlaması • Kant felsefesine göre ahlak yasası ve ahlaki olma mecburiyetini açı klama kabiliyetinde olmalı • radenin serbest olması konusunda fikir üretebilecek kapasiteye sahip olması • Özgürlük hakkı nda varolu görü ü hakkı nda tartı abilecek kabileyette olması • Xh.S. Mil felsefesinde faydacı lı k ölçüsünün önemini kavrayabilmeli 	Sosyoloji, Yurtta lı k E itimi
V Törebilim	2. De erlerin problemi	<ul style="list-style-type: none"> • Felsefi anlamda de er nedir? • Tüm de erlerin yeniden de erlendirilmesi (4 ders)	<ul style="list-style-type: none"> • Diltar ve Bergson teorilerinde “ya am felsefesi” hakkı nda bilgi sahibi olması • Niçe'nin imoralizm (ahlaksız lı k) ilkesinde apolonizmin, dionizm ilkesi ile de i tirmesine açı klı k getirmesi 	Sosyoloji, Yurtta lı k E itimi
VI Estetik	1. Estetikte temel kategoriler	<ul style="list-style-type: none"> • Tabiatı ve sanatta güzel • Sanat yaratıcı lı ı • Sanat ve gerçek durum (6 ders)	<ul style="list-style-type: none"> • Estetik temel dü ünceleri hakkı nda bilgi sahibi olup Platon ve Kant'ı n eserlerindeki alı ntı lardan (güzellik ve sanat) hakkı nda fikir sahibi olmak 	Sanat

			<ul style="list-style-type: none"> • Kant ve Niçe'nin sanata deha konusu üzere görüşlerini ileri sürebilmeli • Romantik sanat hakkında Hegel'in düşüncelerine açık şekilde getirebilmeli • Benjamin teorisinde sanat tarihi hakkında bilgi sahibi olmalı 	
VII Politik Felsefesi	1 İnsan ve toplum	<ul style="list-style-type: none"> • Toplumun doğal yapısı • Devletin kökenleri: doğal durum ve toplu sözleşme • İnsanların özgür olma mecburiyeti (4 ders)	<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel teorilerine göre toplumun örgütlenmesinde insanın tabiatını bilmesi • Bencillik (egoizm) ve mal varlığından hareket ederek devletin kökenlerine dair Hobs ve Ruso'nun teorilerini karşılayabilmeli 	Yurttaşlık Etiği, Sosyoloji, Tarih
IX Politik Felsefesi	2. Devlet ve iktidar	<ul style="list-style-type: none"> • İdeal devletin örgütlenmesi • İktidar, bilmek ve yapabilmek • Kişi ve devlet iktidarını nitelemeleri • Etikin politikadan ayrılması • Felsefe teorilerinde çağdaş demokrasi (5 ders)	<ul style="list-style-type: none"> • Platon teorisine göre iktidarın bölünmesi esasına dayalı ideal devlet konusunda kilitsel kavram hakkında bilgi sahibi olması • Lok politik felsefesinde doğal hak ve sivil toplum görüşünü bilmesi • XH.S. Mil'in teorisine göre devlet gücü karşılığında bireyin sahip olduğu gücü kavraması • Makiavel teorisinde idarenin öncelikli özellikleri hakkında bilgi sahibi olup bu alana ait olan "Amaç önlemleri özürler" sözü hakkında tartışma yapma kabiliyetine ulaşmalı • Ruso ve Toknevil'in demokrasi teorileri hakkında bilgi sahibi olmalı 	Yurttaşlık Etiği, Sosyoloji, Tarih

Açıklama: Ders programı çerçevesine sınırlanmamakla birlikte öğrencilerin isteklerine ve bireysel istemlere göre 6 dersi öğretmen istediği şekilde özörgütlenme hakkına sahiptir.

Diğer yandan, bazı ders birimlerinin ele alınması için bazı dersleri veren öğretmenlerin katılmaları da mümkündür. Örneğin, *insan, zaman ve uzay* ders birimi için sıradaki Fizik öğretmenin katılımı gibi.

METODOLOJİK YÖNERGELER

Problemlere yaklaşım

Öğrencilerin analitik ve eleştirel düşünce üretebilmeleri için bu vasıflarının geliştirilmesi Felsefe dersinin okutulmasının en önemli meselelerinin başında gelir. Bu olgudan hareket ederek Felsefe dersi sırasıyla belli kategori ve kuramlarla ilgili hazırlanmış ve önceden belirlenmiş formal düşüncelerin bir sunumu olmamalıdır. Felsefe dersinin verilmesinin amacı, ilk sıradan bir düşünce, problem veya felsefi görüşün her yönlü ve analitik bir şekilde anlatılması ve ifade edilmesinden ibarettir. Felsefi düşüncelerin en kolay ve başarılı bir şekilde öğrenilmesinin yolu, düşünce, kıyaslama, karşılaştırma ve diğer düşünceler ile aralarında var olan ilişkilerin anlatılması ve bu arada onların kullanılmasını yönlendiren ve imkânlarının analiz edilmesinden geçer.

Karşılaştırmalı etki

Felsefe'nin öğrenilmesi sürecinde bireysel ve grup halinde fikirlerin ifade edilmesi özel bir araçtır. Daha başka sözlerle, bu fikirlerin ayan ve net bir dille ifade edilmesi anlamına gelmektedir. Felsefe, diğer teorilerle ilgili açık kelimeler, somut örneklerin ileri sürülmesi ve onların diğer örneklerle kıyaslanması, teorik bölümle ilgili öğrencinin sağlıklı bir düşünceye varması ve onun pratikte uygulanmasını en geniş temeli oluşturur. Bu sayede Felsefe'nin ikincil bir amacı da yerine getirilmiştir: hayatı anlayabilmek ve yaşamak için öğrenciye yardımcı mahiyetinde olan bir Felsefe'nin arzedilmesi.

Felsefe'nin cansız ve usanca bir derse dönüşmesini önlemek için, felsefe problemleri ve sorunları hakkında açık tartışmaların yapılması, verilecek her dersin ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Diğer yandan, felsefeye ait kıssalar ve anlatımlar, öğrencilerin büyük filozoflarla temas geçmelerinin en iyi ve başarılı yolunu oluşturur. Ayrıca, her ders birimi, felsefi terim ve düşüncelerin anlamlarına açık ve getirecek sözlük ve açık kelimeleri ihtiva etmelidir.

Bu metotlara dayanarak öğrenci sağlıklı ve tutarlı bir inançla doğru yönelmelidir. Böyle bir sonuca varmak için savunulan tezler birçok soruya cevap verebilecek türden olmalı, onlar gerçeklere dayanmalı, onların sayesinde bazı tahminler yapılabilmeli ve yeni araştırmalar için ufuk açan özellikte olmalıdır. Öğrenci kendi görüş ve fikirlerini yazılı yoklama şeklinde veya sözlü olarak başlatmalı ve başarılı bir şekilde ileri sürebilmeli. Elbette ki bunları yaparken felsefe ile ilgili metinlerden veya pratikten veri ve bilgilere başvurmalıdır.

DE ERLEND RME

Ö rencilerin de erlendirilmesi sı rası nda Felsefe Dersi ö retmeni bazı önemli meseleleri de gözönünde bulundurmalı dır:

- De i ik felsefi konuları ve pratik ile ilgili dü ünçe ve fikirlerin olu ması nda ö rencinin hangi argümanlara ba vurdu unu
- Teorik ve bilimsel verileri entegre etmekte ne denli becerikli oldu unu
- Bireysel veya gruplar halinde ö renilen de i ik konuları n takdim ve sunumunu yapmak için ö renci ne denli beceriklik göstermektedir
- Büyük filozofları n eserlerinden özetledi i metinler sayesinde ba ı msız çalı ma yapabilme yönünde ne derece kabiliyete sahiptir.

De erlendirme konusu:

Sözlü yanı tlar

Takdim ve sunumlar

Kompozisyon ve di er ba ı msız yazı türleri

DERSLERARASI L K LER

Felsefe'nin, insan dü ünçesinin genel olarak geli mesinde önemli bir bölümü olu turması gerçe i, bu geli menin di er faktörleri ile kar ılıklı ili ki ve etkile me halinde olmasını zorunlu kılmaktadır. Tabiat ve toplumda görülen di er sorunları n kümeleme meleri, felsefe sayesinde di er özel bilim dalları nı n ortayaçı kmaları na yolaçmı tır. Di er yandan, bilim dalları nı n eri tikleri her geli me safhası nda, dünya olumu hakkı nda geni bir bilgi sisteminin ayrı lmaz bir parçası olarak Felsefe kar ı mız zaçı kmaktadır.

Ö rencilere verilecek dersler ve i lenecek konular kapsamında Felsefe dersinin devamda getirce imiz bölümlerle irtibat halinde olması gerekir:

- Felsefe ve onun tarihçesi: Sosyal ve Fen Bilimleri
- İnsan ve dünya: Psikoloji, Tarih, Linguistik, Fizik, Astronomi, Biyoloji
- Tanı ma ve gerekçe: Mantık, Matematik
- Felsefe ve metafizik: Sosyoloji, Tarih
- Etik: Sosyoloji, Yurtta lık E itimi
- Estetik: Sanat
- Politik Felsefe: Yurtta lık E itimi, Sosyoloji, Tarih

